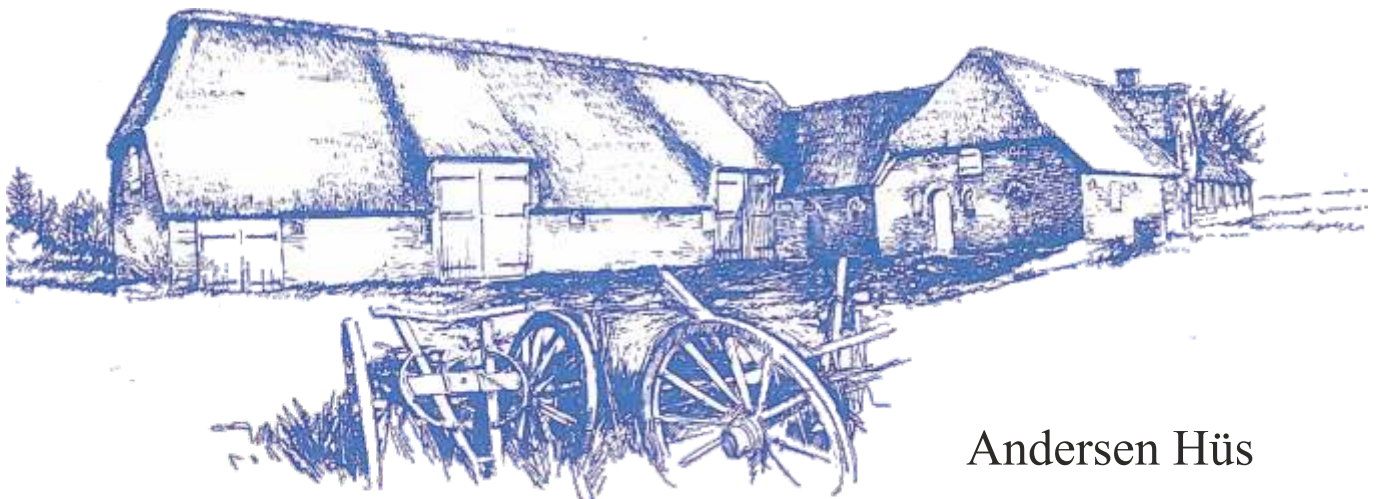

DI MÅÅRINGER KRÄDJER

Dåt blees foon di
Frasche Feriin for e Ååstermååre

Risem-Lonham, 36. Iirgung
Krädjer Nr. 68/2023

Andersen Hüs

Ferleeder:

Frasche Feriin for e Ååstermååre

Klookris 64

25920 Risem-Lonham

Tel.: 04661 2291

www.andersen-hues.de

#andersen-hues

Ferläch: Andersen Hüs 500 stuk

Redaktschoon:

Sönke Namanny

Printer:

Papierkiste Jappsen

Senfmühlenweg 3

25920 Risum-Lindholm

www.papierkiste-jappsen.de

Setting:

Sönke Namanny

Koräkter:

Dr. Alastair Walker

Bürotide:

Moundi än Taisdi

Törsdi än Fraidi foon e klock 9.00 - 11.00

Saandi as dåt Andersen-Hüs ääm

foon e klock huulve 3.00 - 5.00 eeftermadi

ma kafe an kääge än fääringe döör't hüs!

Dieses Projekt wurde gefördert durch die Stiftung
für die Friesische Volksgruppe im
Lande Schleswig-Holstein (Friesenstiftung)

Zeitungsartikel vom 25.8.2023 NFT

Nachnamen nach friesischem Vorbild

Dåt as duch iinjens wat!

Wan dåt wat wårt, dan koone ålerne jare bjarne eefter jare fornoome nååme. Sunt ambai 1790 as dåt ai mör sü. Jütids behül en dräng san eefternoome foon taatjens fornoome en laawen lung. En foom ouers mån bit tu di däi, weer jü befraid wörd, dan füng´s di eefter di fornoome foon harn moon. - Sü wid sü gödj!

Nü as´t diling je ouers sü, dåt da wüste deer uk fåli was ai tubääg stönje wan. Dåt wus je uk wälj seene.

Ouers deer as uk wat bai!

Ai arken dräng wårt dan wälj jüst luklik wårde ma di eefternoome foon mamens fornoome, ai?

Süwat jäif et uk iir ål, ouers bloot bai da spasnoome.

Deer köö följk dan uk glik bai waase, huum bait hüs da bukslinge önj häi.

Nü as jü tjüsch bürokrati as´t schint, duch ål ouerläästed än wan´s nint ouers tu douen hääwe, dan schan we siinj, wat deer nuch foon wårt.

Sainke Baker

Andersen-Hüs

Nü as't ai dat jarst tooch, dat främde tu üüs Andersen-Hüs önj Klookris kiimen san än di frååge stalden, weer Hans Christian Andersen heer booged heet. Deertu koone we seede, dat et fåli was ai sü wään as. Amwälj, ma Fraschlönj heet hi wälj wat tu douen hädj, sü as Dr. Thomas Steensen önj „Zwischen Eider und Wiedau“ 2023 schraft.

Anton än Trinke Andersen wjarn da biise leeste üt di Andersen stäm, wat aw dat börestää booged än büüd hääwe. Än eefter da biise as dat stää dan uk nämnd wörden, wat jarling 300 iir üülj as.

Di Frasche Feriin for e Ååstermååre as 2013 nü jüst 30 iir önj Klookris önjt Andersen-Hüs **tuhüs**. Dat wus duch nuch en grün mör tu firen, önj iinj foon da ålste hüsinge foon Risem-Lonham. Mån wat nuch foole mör bedjuset, dat as, dat üüsen språke än dat laawen heer en **tuhüs** fünen hääwe. Dat et sunt 1993 apätj gungt än ai tubäägüt. Dat dat, wat we üs forstald än deerfor dänj hääwe, wäär wörden as, as di wäi, önj e tukamst.

We seede tunk tu enarken, wat deerbai as, heelpt än stipet, än we wan hoowe, dat dat sü blaft, dan bloot dan blaft uk en fåilen for en wörklik **tuhüs**.

Nü san üüs internet-side jüst nai mååged wörden foon Antonie Preikschat. Kiik duch iinjen rin, dat luunt ham wörklik!

Deer fanst dü dan uk åles ouer hüs, feriin än da ainkelte floose, än for ålem wat deer lüüs as önj e näist tid. Ouers uk, weer följ k mamååge än wat for språke än tukamst düünj koon. - Dan bast uk dü **tuhüs!**

Sainke Baker

Wunter 1948

Önj e ismoune dåtdeer iir wus't oofting sü köl, dåt üüs rüte foon e waninge bit boowen haane tufräåsen wjarn. We bjarne hääwe dan sü lung ordi aw e rüte püsted, bit we en hooling fri hain. Büte läi foole snii än eefter en kort tid wjarn we bai di kule sü döörfräåsen, dåt we gau wi in än dan tubeed gängen.

Wat läåser teeld üüs mam üs: „Jam koone nü apstönje, di dörsch as wurm“.

Marielene Carstensen

Ån hån

Jåå, jåå, we wiise nooch: dåt håt ”iinj hån!”
Ouers nü ferteel ik jam, wat et deer ma aw ham heet:
Dieter stånd üt Flansborj än sin wüf Dora üt e
Wisinghiirde. Deer füng hi dan je uk dåt jarst tooch önj
sin laawen wat frisch tu hiiren, dan har äine spräken ma
har än maenouder åltumååle Wisinghiirder Fräsch.
We sätjen büte ma ja, min wüf än ik, ma Ingriten än
Alfreden. Ingrit stämt üt Moosbel än ik spräk ma har än
Doran frisch, ma min wüf än Diatern än Alfreden gäng
åles aw tjüsch for ham, dan da köön je nint ouers foon
tuhüs. Nä, jåå, än sü as följik maenouder önj en spräke
önj gung kamt, deer blaft et duch uk fort måast bai.
Än sü sätjen we deer än snåakden ouer Good wiitj wat.
Aw iinjtooch köm iinj foon näibers håne am e jarn. Dåt
snåak wus tu iinje. We lökeden åltumååle eefter jü hån,
än koon weese we fråågden üs, wat jü heer wälj.
Dieter köm tujarst tu uurds. Ik häi ham nuch uler en
uurd aw frisch seeden hiird, ouers nü köm't: „Ån hån”!
- Da biise wüste än ik kiikden üs önj än we smeelden.
We hääwe ham ai ferbääderd, we wjarn ouremätje
fernäid, dåt deer wat aw frisch kiimen wus.
Än uk doorti iir lääser kamt deer nuch wilems, wan we
tuhuupe sate: „Ån hån”, än deerbai smeele we wi än
tånke am goue tide.

Sainke Baker

Konfirmandeunerrucht

Önj dāt iir 1968, for jü jarst unerruchtsstün önjt nai iir häin we üs wat üttoocht. We wänj en „Knaller“, wat we foon e naiirsnacht apwård häin, in önj e forteele smite, sü dāt di preester rütråanen kaame schölj, am tu siien huum dāt dum tjüch dänj häi. -

Sü häin we dan was wat maner unerrucht fungen, wan üusen toochte loked wus. We, dāt wjarn Johann Nahnsen, Klaus Reckweck än ik.

We hääwe üs dan ääder e hüsjarn stald än täiwed, bit di preester wi bait hüs wus. Deerbai häin we ouers san mååle krädjer aima aw e rääken, wat bait preesterhüs ambai lüp, än uk ai, dāt Klaus duucht i trung for di fööle gååst wus. -

Sü köm't dan sü, as't ai kaame schölj! - Di preester füng üs bai e slunte, we fungen en flååge än hi jååged üs tuhüs. Üüs ålerne schönj jam bai ham malde.

Ik hääw min ålerne dāt for ångst ai ferteeld, gäng ouers arken Fraidi tuwåis, as wälj ik tu konfirmandeunerrucht. Mån eefter tri waage teeld di preester bai man taatjen önj en åles köm rüt.

Taatje heet ham wälj säid, dāt ham dāt oueremätje fertrüütj, hü ik me apfjard häi. Hi såch ouers di sååge ai as sü slam önj än heet ham anerlik hööged.

Min mam häi deer ouers en ouder miining tu än ik füng
en ordi räis foon har!

Dåt beest wus dan for me ouers, dåt ik tri waage fri foon
e unerrucht kiimen wus.

Julius Dohrn

Ån naame we nuch...

Jehan än Rikert wjarn tu swaalen, ütfor, önj e Wise.

Ja wjarn tidi klåår wörden. - Jåå, wat nü?

- Nä, jåå, et gäng ouer tu Krisen Suus aw Naihåm
än ja häin gau hu punse wach. Eefter di seekste sää
Jehan tu Rikerten: „Ån naame we nü nuch, iir we
drunken wårde”.

- Mån deer bliif´t ai bai än da biise kömen fåli
puutje tuhüs. Än wat schal ik jam seede, jare biise wüste
wjarn ordi fernäid ma da drunkne gååste.

Hanes Baker

Kameedi

We wjarn tut frisch teooter önjt Andersen -Hüs önj Klookris än wälj wat lääs aw e wäi. Di bousem wus sunt en trifiirgens stün, iir't lüüs gunge schölj, ål ful ma geeste. Bai iinj scheew rakedens wat tuside än we kömen tu saten.

Ik lüp haane än hååld hu punse for üs än dadeer nate manschne, än dan kömen we tu snååken. Di goue moon, wat bai me sätj, ferteeld me, dåt följik heer hål tisnooch kaame schölj, am en satplåås bai en scheew tu fouen. Hi wus arks iir heer, ouers ai bloot for e kameedi, nåån, nåån, uk for di goue puns, wat et heer jäif, dan dåt wörd je iir for iir maner än fou en latjen wurmen.

Jåå, än dåt teooter, dåt wus arks iir fernäid än wat tu höögen. Süwat as duch foole wjart önj daheer tide än heew iinjsen tuure önj e uugne for lååken.

”Nä, jåå“, miinjd hi dan nuch, „teooter heet huum je nau nümen nooch bait hüs“. Sin wüf smeeld deertu än wust wälj nau, hü dåt miinjd wus.

Sainke Baker

Richtungspartikel

Wat as dāt?

Nä, jåå, huum deer wat mör tu waase wal, di schölj jü „Dissertation“ foon Dr. Christopf Winter üt Naibel leese: „Der Kompass der Nordfriesen“. Deertu hääwe uk Risem-Lonhamer baidräägen, weer hi önj sin foruurd uk tunk for säit.

Weer gungt et am?

Ik wörd seede, deeram, hü we üs önj üüs wråål turuchte fine, fünen hääwe än wat ham ma e tid feranerd heet, foon jü tid, iir we lönjkorde hain än deerefter nü dan je önj tide ma en nawi.

En latj stuk koon ik wälj nü nuch deertu seede, dan ik ban jüst fleet:

As ik bai e Grutstich booged hääw, deer lüp ik ouer tu min näiberne Gertruden än Gerharden, än dil tu Greten än Jupen bai e Toorpstroote. Nü boog ik seelew deer deele än luup ap tu e Grutstich än ouer tu Greten. Ik käär apfor önj e Eekerkuuch än ap önjt Andersen-Hüs, ütfor önj e Wise än tu Naihåm. Ik käär ap tu Tuner än dil tu Hamborj.

- Wiist beschiis?

Sainke Baker

Hans Adolf Oldsen

Üüsen iirenlasmoot Hans Adolf Oldsen as di 26.7.2023 stöwrwen. We wan tunk seede for åål sin arbe önjt stjör foon di Fräsche Feriin for e Ååstermååre än önjt Andersen-Hüs önj Klookris ouer sü maning iirnge. Hans Adolf wörd 2006 üttiikned ma di Kulturpris Andersen-Hüs, for dåt, wat hi lååsted heet än sin fertiinjste for san fräsche språke.

Hauke Friedrichsen

1. formoon

Tou tooche brönj

Nü as en stuk Lonham än uk en stuk Risem wach!

Di kröif bai e schörk, wat we as Mangens kröif kåne, weer for ham Broder Nissen bane wus än eefter ham Jens Persch ma san stinehoonel. Di as önj e nåcht tu di 11. 8. 2023 bit aw e grünmööre dilbrånd. En stuk Lonhamer historii fåli was. Sü foole as nü tu hiiren as, kamt di deer uk ai wi haane, sü tacht bai e B 5. Schantlikenooch.

Än dan, en moune lääser dåt stää, weer we Kake Urbans am seede. Deer wus nü jüst en stifting foon mååged wörden än ulerbeeste ütsachte, dåt sü tu hүүлjen än aw e ra tu fouen, as börestää ma „Ortsbildprägenden Charakter“. Dåt jült for biise hüsinge, wat arken önjt uug feelen san, di deer forbai köm.

Wat deer nü foon wårt, dåt schan we siinj.

Lätj üs hoowe, dåt ai bloot da bile än beruchte önj üüs archiif foont Andersen-Hüs foon biise stääse bliwe.

Sainke Baker

Wat kamt 2024 önjt Andersen-Hüs

- 9.2. Huulwe 8 Frasche Een
11.2. 18.2. 25.2. am huulwe 4
16.2. 23.2. am 8. Frasch Klüüs ma: Kjarls influentsa
1.3. klook 8 Musiikeen ma Joyride
3.3. 10.3. 17.3. am huulwe 4
8.3. 15.3. klook 8 Da Goldebecker: Ewald geit in Rente
23.3. klook 8 Musiikeen: Blues at dawn
28.3. klook 7 Irsfersoomling Frasche Feriin
6.4. klook 4 Markt für die Frau / Mann
20.4. klook 8 Musiikeen: Crazy Horst
27.4. klook 7 Musiikeen: Offene Bühne
11.5. klook 8 Musiikeen: Marv and the Anvils
1.6. klook 8 Musiikeen: Hoolbessen
8.6. klook 8 Musiikeen: Anplack
31.8. klook 8 Musiikeen: Chris Hanson
5.10. klook 2 bit 5 Harfstmärket
6.10. klook 10 Erntedank Gottesdienst
klook 11 bit 5 Harfstmärket ma winsup än schainkel
16.10 klook 8 Generalprobe, De Plattdütschen
20.10. klook huulwe 4 Premiere, De Plattdütschen
24.10. 30.10. 5.11. 14.11. 26.11. am e klook 8
27.10. 3.11. 10.11. 17.11. 30.11. 1.12. am huulwe 4
De Plattdütschen ma teoter
7.12. klook 5 Weihnachtskonzert mit Erika Clausen
21.12. klook 5 Weihnachtskonzert Frasche Loosche

BÜCHER IM ANDERSEN-HÜS VERLAG

Detlef Paul

Studien zur Lindholmer Kirchenchronik

Herausgegeben von Albert Panten und Hinrich Paul

Serie Andersen-Hüs
Band 15

Detlef Paul Studien zur Lindholmer Kirchenchronik

Serie Andersen-Hüs
Band 15

Sönke Namanny

Zur Geschichte Risum-Lindholm in der Bökingharde

Teil (II) 1900 bis 2000

Serie Andersen-Hüs
Band 14

Sönke Namanny

Zur Geschichte Risum-Lindholms in der Bökingharde

– Teil II 1900 bis 2000 –

Serie Andersen-Hüs
Band 14

Sönke Namanny

Lieselotte Ruhe

**Ein Leuchtturm
für Momme**

En iiljtörn for Mume

Querseet foon Sönke Namanny

Andersen Haus

**Zur Geschichte
Risum-Lindholms
in der Bökingharde**

**Risem än Lonhams
Toorpshistorie**

Teil I bis 1900

Serie Andersen-Haus

Band 13

**Frasch
Schungeböök**

Tuhupestald foon
Thomas Heinsen

Frasche Liidere
Plattdüütsche Leder

Band 5
Serie Andersen-Haus

**Sönke Nissen
aus Klockries**

Von
Sönke Namanny

Serie
Andersen-Haus
Band 4

Frische Feri in for e Åstermååre Risem-Lonham foon 1911 e. V. Klockries 64, 25920 Risum-Lindholm

Beitrittserklärung

Hiermit trete(n) ich/ wir dem Frische Feri in for e Åstermååre Risem-Lonham foon 1911 e.V. bei.

Mit dem Jahresbeitrag von z. Zt. 12,00 € für Einzelpersonen, 18,00 € für Ehepaare und 20,00 € für eine Familie bin/sind ich/wir einverstanden.

Jedes Mitglied ist zur Jahreshauptversammlung eingeladen und hat bei Volljährigkeit eine Stimme in der Mitgliederversammlung.

Durch die Mitgliedschaft im Frische Feri in for e Åstermååre Risem-Lonham foon 1911 e.V. ist jedes volljährige Mitglied automatisch auch Mitglied im Nordfriesischen Verein e.V.

Das/die Mitglied/Mitglieder erhält/erhalten bis auf weiteres kostenlos pro Haushalt das Vereinsblatt „Di Mooringe Krädjer“.

Den Jahreskalender „Zwischen Eider und Wiedau“ bestelle ich hiermit für den Kostenbeitrag von zur Zeit € 2,00.

- Beitritt als Einzelperson
 Beitritt als Ehepaar
 Beitritt als Familie

Name / Vorname : _____
Geburtsdatum / Beruf : _____
Ehepartner (Name/Vorname) : _____
Geburtsdatum / Beruf : _____
Namen der Kinder : _____
Geburtsdaten : _____
Anschrift : _____
Straße PLZ Ort Telefon
_____ Datum Unterschrift(en)

Einzugsermächtigung

Hiermit bevollmächtige(n) ich/wir den Frische Feri in for e Åstermååre Risem-Lonham foon 1911 e.V. die jeweiligen Beiträge von meinem/unserem bei der _____ geführten Konto IBAN: _____ BIC: _____ einzuziehen.

Kontoinhaber ist : _____
Anschrift wie oben oder : _____
_____ Datum Unterschrift(en)

A photograph of a woman in a crowd, looking down at her smartphone. The background is blurred, showing other people and a yellow light source.

Bequem ist einfach.

nospa.de

Wenn das Konto zu
den Bedürfnissen von
heute passt.

 Nord-Ostsee
Sparkasse